

ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СУИЦИДНИТЕ ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТ СИЛИСТРА ЗА ПЕРИОДА 2011г. - 2020г.

Според данни от различни източници самоубийството се нарежда на 10-то място сред водещите причини за смърт в света. За идентифициране на основните рискови групи от населението, предприели суицидни действия и мотивите, довели до тях ежегодно се изготвя обобщена информация на суицидните действия в област Силистра въз основа на данните, подавани ежемесечно в РЗИ под формата на „Карта за регистрация на суицидно действие” попълвана на мястото на инцидента от екипи на ЦСМП-Силистра и в лечебните заведения в област Силистра. Данните, касаещи пол, възраст, местожителство, социално положение, семейно положение на лицата в суициден риск, мотивите и способ за извършване на суицидните действия са обобщени и представени в приложената таблица.

Информация за регистрираните суицидни действия 2011г.-2020г.	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1 Общ бр.	37	45	49	67	54	37	44	59	49	49
<i>мъже</i>	12	16	23	30	23	12	13	23	18	24
<i>жени</i>	25	29	26	37	31	25	31	36	31	25
2 Възраст										
<i>до 18 години</i>	6	13	10	14	13	5	5	9	11	0
<i>над 18 години</i>	31	32	39	53	41	32	39	50	38	49
3 Местожителство										
<i>град</i>	17	24	21	36	18	17	20	21	26	23
<i>село</i>	20	21	28	31	36	20	24	38	23	26
4 Соц. Положение										
<i>работещ</i>	8	7	8	8	6	1	4	7	5	3
<i>безработен</i>	11	8	17	24	21	13	15	11	9	14
<i>учащ</i>	5	12	12	16	11	7	4	6	9	1
<i>пенсионер</i>	4	12	5	11	9	8	9	20	14	20
<i>инвалид</i>			1	1				1	1	2
<i>домакия</i>	7	6	6	7	7	8	7	6	7	6
<i>друг</i>	2						4	8	4	2
5 Сем. положение										
<i>семеен</i>	17	11	18	34	26	15	20	20	25	26
<i>несемеен</i>	12	15	22	22	16	12	16	27	18	10
<i>разведен</i>	3	5	3	2	3	4	1	3	4	1
<i>дете на разведени родители</i>	1	7	3	5	4			9		
<i>семеен/а повторно</i>	1	1	1	1		4				
<i>вдовец/а</i>	3	6	2	3	5	2	7		2	12

6 Мотиви										
<i>тежко соматично заболяване</i>	3	2	3	1	1	2	1	4	4	6
<i>нежелана бременност</i>			1				1		1	
<i>психично разстройство</i>	6	14	4	10	10	2	9	10	11	15
<i>сексуален тормоз</i>			1						1	
<i>конфликт с родители</i>	6	9	6	10	8	6	6	8	5	2
<i>конфликт със съпруг/а</i>	9	7	7	11	15	14	8	15	7	7
<i>конфликт с деца</i>		4	2	3	3	3	4	3		1
<i>конфликт с ръководител</i>		1	1		1					1
<i>конфликт с колеги</i>	1	1	1						2	
<i>конфликт със съученици</i>	1	1	2	2	1					1
<i>Конфликти с роднини</i>							1	2	1	1
<i>конфликт с учител</i>										
<i>неподелена любов</i>	4	1	6	4	5	2	1	1	7	1
<i>раздяла с любим човек</i>	4		3	1	1	1	1	2		1
<i>загуба на близък човек</i>		1		1	3		3	2		1
<i>загуба на работа</i>	1			1				1		
<i>страх от наказание</i>		1	1	1						
<i>лош успех в училище</i>										
<i>тежки финансови проблеми</i>	3	1	2	7	1	2	2	1		
<i>религиозни</i>										
<i>други</i>	3	1	3	3	1	1	4	5	2	10
<i>няма изявен мотив</i>	3	7	1	3	1	8	6	10	11	5
<i>няма данни</i>	3	3	5	9	3	3				
7 Опит										
<i>успешни</i>	1	5	5	13	4	6	7	14	10	10
<i>неуспешни</i>	36	40	44	54	50	31	37	35	39	39
Изход от суицидния опит										
<i>останал жив без увреди</i>							32	43	33	27
<i>останал жив с телесни увреди</i>							5	2	6	12
<i>смъртен</i>							7	14	10	10
8 Способ на суицидния опит										
<i>самоотравяне медикаментозно</i>	22	29	21	35	32	19	22	34	25	19
<i>самоотравяне с хим. средства</i>	7	4	12	12	8	8	7	7	6	6
<i>огнестрелно оръжие</i>			1		1			1		1
<i>хладно оръжие</i>	2	3	5	4	5	1	5	4	4	7
<i>обесване</i>	2	7	5	8	7	6	8	10	9	11
<i>хвърляне от височина</i>	2	1	1	5		2	1	4	3	6
<i>удавяне</i>							1		2	
<i>хвърляне под транспортно средство</i>										

изгаряне			1	1						
електрически ток							1			
други	2	1	3	2	1	1				
9 Психично заболяване										
да	4	6	4	9	5	3				
не	19	21	31	32	35	25				
повече от едно заболяване		1		1	3					
няма данни	14	17	14	25	11	9				
10 Съжителство- живее:										
сам							8	10	5	9
с роднини							20	22	26	17
с приятели							1		3	1
с партньорка							12	24	14	18
няма данни							3	3	1	4
11 Завършено образование										
без образование							2	5	4	2
начално							8	12	5	12
основно							15	23	19	19
средно							16	18	19	16
бакалавър							3			
магистър								1	2	
12.Професия										
лекар										
музикант										
шофьор								1	2	2
икономист							1		1	
инженер									1	
ел.техник								1		
военен										
полицай										
стоматолог										
социален работник								1		
друго							43	56	45	47
13.Уведомена ли е прокуратурата/следствените органи?										
да							27	50	36	38
не							14	9	13	11
14.Къде е извършен опитът?										
в дома							39	54	41	43
навън на открито							1	4	7	5
в лечебно заведение							1			
на работното място							1			

в училище									
в затвор									
на обществено място						2		1	1
няма данни							1		
15.Има ли предсмъртно писмо или друг вид съобщение?									
да						2	2	1	1
не						42	57	48	48
16.Кой е съобщил за извършеното суицидно действие?									
суициандът						5	15	10	6
роднини/близки						34	39	34	37
служебно лице						5	5	5	6
17.Консултиран ли е от психиатър?									
да						13	16	15	15
не						31	43	34	34
18.Националност									
български гражданин						44	59	49	49
Гражданин на чужда държава									
19.Етническа принадлежност									
българин						18	25	27	20
турчин						13	20	14	20
ром						13	14	8	9
друго									
20. Хоспитализиран ли е?									
да						25	33	32	29
не						19	26	17	20

Общият брой на лицата, при които са регистрирани суицидни действия през 2020г е **49**, колкото и през предходната 2019г. През изтеклата 2020г. за пръв път от 10 години насам не са регистрирани суицидни действия при лица под 18г. за сметка на тези над 18г., при които регистрираните суицидни действия са с 22% повече в сравнение с предходната година.

В периода 2011-2019г. съществува трайна тенденция за повишени суицидни действия при лицата от женски пол. През 2020г. за пръв път съотношението мъже : жени е почти изравнено **49%: 51%** в полза на жените. В разглеждания 10-годишен период суицидните опити при мъжете са били по-малко на брой, но по-често са завършвали със смъртен изход.

През всички разглеждани години местожителството не е било определящ фактор за предприемане на суицидни действия. По данни от таблицата през 2012г., 2014г. и 2019г. по-висок е бил дялът на жителите в градовете, докато в останалите години по-голям е бил дялът за жителите на селата. През изтеклата година **53%** от лицата, предприели суицидни действия са били жители от градовете, а **47%** от селата.

Съществен фактор за предприемане на суицидни действия се явява социалното положение. През последните три години -2018г., 2019г. и 2020г. **най-голям брой лица,**

предприели суицидни действия има от групата на пенсионерите. През 2020г. тя съставлява **41%** от всички суицидни опити, следва групата на безработните- **29%**, домакините - **12%**, групата на работещите **6%**, на инвалидите **4%**, учащите и бездомните по **2%**, и други неуточнени - **4%**.

През изтеклата 2020г. е регистриран по-голям брой на семейни лица, предприели суицидни действия-**53%**. Следват вдовец/а/-**24%**, несемейни - **20%**, разведени-**2%**.

През отчетната година като водещи мотиви за предприемане на суицидни действия се явяват следните фактори - **психотичен фактор или психично разстройство -31%**, **конфликти със съпруг/а**, обхващащ **14 %** от всички случаи, тежко соматично заболяване- **12%**, следвани от конфликт с родители -**4%**, несподелена любов, конфликт с деца, съученици, ръководител, роднини, както и загуба на близък човек и раздяла с любим човек по **2%**. Няма изявен мотив при **30%** от лицата. Няма регистриран случай на суицидни действия поради конфликт с колеги, финансови проблеми, загуба на работа, религиозни мотиви, сексуален тормоз и нежелана бременност, лош успех в училище или др.

И през 2020г., както през всички разглеждани години досега **най-честият способ за опит за самоубийство в област Силистра е отравянето с медикаменти.** Той е регистриран при **39%** от лицата, **предприели суицидни действия**, следван от обесване – **22%**, самонараняване с хладно оръжие- **14%**, отравяне с химични средства- и хвърляне от височина по **12%**, огнестрелно оръжие -**2%**. В областта няма регистрирани опити за самоубийство от хвърляне под транспортно средство, въздействие на електричен ток, удавяне и изгаряне. Най-голям брой смъртни случаи има при лицата, избрали като метод за самоубийство обесване - **8** случая. Смъртни случаи са регистрирани и при лица с опит на хвърляне от височина – **2**. Общият брой на регистрираните смъртни случаи през 2020г. е **10**, колкото е бил и през 2019г.

Всички лица, при които са били регистрирани суицидни действия са български граждани, от тях **41%** с българска етническа принадлежност, **41%** с турска и **18%** с ромска етническа принадлежност.

Лицата с основно образование са съставлявали **39%**, със средно образование - **33%**, с начално-**24%**, без образование **4%**, магистър **0%**, бакалавър **0%**.

През всички разглеждани години най-честото място, на което са били регистрирани суицидни действия е дома на суицидианта-в **88 %** от случаите.

Съгласно данните, отразени в картите за суицидни действия, от всички регистрирани **490/четирисотин и деветдесет/** суицидни опита за 2011г-2020 г. **75** или **15 %** са завършили със смъртен изход. За 2020г. цифрите са съответно **10 и 20%**. Тъй като картите и съобщенията за суицидни действия се попълват от спешните екипи на ЦСМП на мястото на инцидента и в СО при приемане на пациента и информация за крайния изход на заболяването няма, следва да се предположи, че тази цифра не е окончателна и действителният брой на починалите е по-голям.

Констатации от обработените данни за суицидни действия на територията на област Силистра за разглеждания период:

1. През 2020г. броят на регистрираните суицидни действия е **49**, колкото е бил и през предходната 2019г.

2. През 2020г. за пръв път от десет години насам няма регистрирани суицидни действия при лица под 18 годишна възраст. При лицата над 18 год. има ръст на суицидните опити с **22%**.

3. **20%** от всички регистрирани суицидни опити за 2020г са завършили със смъртен изход.

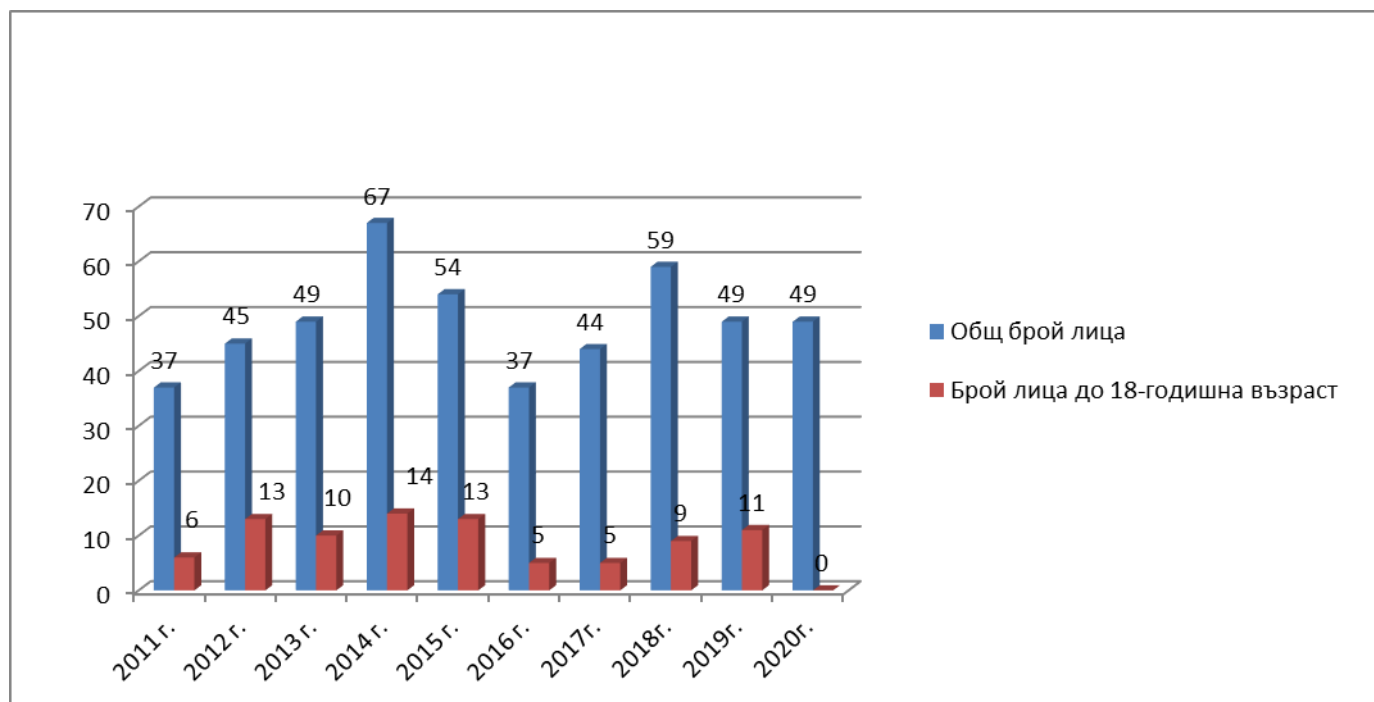
4. В периода 2011-2020г. се оформя трайна тенденция за повишен суициден риск при лицата от женски пол. През 2020г. съотношението мъже:жени е почти изравнено - 49%:51% в полза на жените.

5. В периода 2018-2020г. най-висок суициден риск е регистриран при лицата от групата на пенсионерите.

6. Най-честият способ за суициден опит сред лицата в област Силистра за всички години е отравянето с медикаменти.

7. Най-висок процент смъртност е регистриран при лицата, избрали като способ за самоубийство обесването. През 2020 г. те съставляват 80% от всички завършили с летален изход суицидни опити.

8. Основните водещи причини за суицидни действия в област Силистра са: психотичен фактор или психично разстройство, конфликти със съпруг/а и тежко соматично заболяване.

Дата 16.02.2020г.

Дирекция „Медицински дейности“

РЗИ-Силистра